

КАНАДІЙСЬКИЙ ЕПАРХІЯЛЬНИЙ

ВІСТНИК

I.

1940

За Єдність Святої Церкви Божої

Всечесним і Високопреподобним Отцям Духовним і всім Вірним
нашої Дієцезії мир в Господі і архієрейське благословенство!

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

Дорогі в Христі!—

Бажанням Христа Господа було, щоби “всі буди одно” (Ів. 17, 21). То є дійсна духовна і надприродна єдність віруючих в Христі; єдність віри, святих Тайн і Проводу у видимім зборі вірних — що є святою Церквою Христа на землі. Всі католики мають одну і ту саму віру, ті самі правди святої віри обов'язують всіх, де вони не жилиб і якого стапу не булиби. Всі ми віримо, що існує небо, некло і чистилище, що душа людська є безсмертна, що Пречиста Діва є непорочно зачата і проче, це наші правди віри, обявлені Богом, тому певні і незмінні. Всі католики мають ті самі сім святих Тайн, що установив Христос і тому ані додати, ані відняти від того числа святих Тайн нічого не можна. Тайни звершувані в католицьких Церквах по цілім світі є важні, бо вони Божої установи і подають Божу ласку. Всі католики мають також один і той самий Провід—з Божої волі веде Церкву непомильно в справах віри і обычай наслідник святого апостола Петра, святіший Отець Папа Римський. Надприродна єдність Церкви dokonується через прийняття святих Тайн. Тоді ми лучимося в одно з самим Христом, стаємо співучасниками Божої природи— це містична єдність віруючих через святе Причастя. Ми творимо тоді духовне таїнственне Тіло Христове, як каже св. Павло: “Він є тілом Христовим і членами кожний зокрема” (Кор. 12, 27)

По волі Христа Господа, Церква свята стремить і пригадує потребу тої єдності. Ми молимося заєдно на кожній Службі Божій “о соєдиненій всіх.” Священик молиться по освяченню: “І дай нам єдиними устами і єдиним серцем славити імя Твоє”....

Много разів Христові Намісники старалися о єдність, та накликали до святої єдності на вселенських Соборах; у своїх письмах (енцикліках) як також у своїх промовах до паломників. Дуже часто голосу вселенського Батька мало хто слухав, бо гордість і закамєніість засліплювала многих. Над єдністю нашої св. Церкви працював св. Йосафат, о ту єдність молився, а також за ту єдність проляв свою кров.

Особливо наш український нарід багато терпів через століття по причині браку тої єдності. А коли нема єдності віри, сердець і замислів,— даремно говорити тоді про єдність політичну народу. Де знова розєднання, там обезсилєння. І так як ворог душ панує там, де нема єдності надприродної з Христом, так само ворог політичний і державний панує над народом там, де нема єдності політичної в народі. **А не буде єдності політичної, коли нема єдності релігійної. А не буде єдності релігійної, коли нема єдності надприродної.** І так бачимо, як послідовно сказатиб “від коріння” себто, від ВІРИ починається єдність або розбиття особливо бездержавного народу. І тут ясно бачимо, що нарід розєднаний релігійно не може послідовно дійти до цілі і тратить і терпить на тім дуже много. З того вчимося також, яку велику шкоду народові роблять ті, що розбивають його релігійно і яку страшну відповідальність беруть на себе перед Богом та історією!

Через єдність релігійну до сили і відродження народу! Це повинно стати нашим кличем тепер особливо в ці вирішальні часи.

Рішенням св. Столиці Апостольської призначено тиждень від 18 до 25 січня, на “**ТИЖДЕНЬ ЄДНОСТИ.**” Тому в тім часі кожного року мають священики і вірні щиро молити Христа о єдність всіх віруючих—о єдність святої Церкви Божої, о навернення відлучених від католицької Церкви. А коли любов до Христа і віра переможуть хвилеві свари і загоріість одиниць—рана, завдана християнству через сектанство і схизму загойється. В обличчю великих діл, коли безвір'я лучиться в наступі на віру,— коли ненависть отверто виступає проти любови, нам треба тим більше обєднатися всім у святій єдності віри і любови під Одним Проводом святої Церкви і Христового Намісника на землі!

Тому у цім тижні щоденно будемо молитися молитвою перших християн: “Згадай Господи на Твою Церкву і визволи її від всього зла та зверши її у Твоїй любові! Зєдини її від чотирьох сторін, освячену у Твоє царство, що Ти їм приготував. Бо твоя є честь і слава по віки!”

Най Христос вислухає молитви всіх вірних наших, щоби наш нарід зєдинився вірою і любовю в одній, святій, правдивій Церкві Христовій, щоби було “одно Стадо і один Пастир” (Ів. 10, 17.— Амінь.

Дано у Вінніпегу, в дені св. Ігнатія, 2. січня, 1940.

† **ВАСИЛІЙ,**

Епископ

Пастирське Слово

В ДЕНЬ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТА
ІХ ЕКСЦЕЛЕНЦІЇ КИР ВАСИЛІЯ ВОЛОДИМИРА
ЛАДИКИ,— ЕПІСКОПА-ОРДИНАРІЯ УКРАЇНЦІВ
КАТОЛИКІВ КАНАДИ.

До Всечесніших Отців і Вірних нашої Дієцезії.

Мої Дорогі в Христі,

“Цей день, що його сотворив Господь, радуймося і веселімся в нім.” (4. стих. Утр. Воскр.)

Тими словами заохочує нас св. Церква до надприродної радості. Та небесна радість має своє жерело у Воскресенню Христа, Бого-чоловіка, котрий по великих і страшних терпіннях і смерті, третього дня, в неділю ранком встав живий із гробу.

Тому й недивно, що наші цековні пісні накликають до радості, не лише всіх людей, але цілу землю, всю природу, а також і світ невидимий, бо Христос є Царем все-світа.

Бо й якжеж нам не тішитися, коли наш Господь Ісус доконав повного Відкуплення, коли Він “підніс нас від землі до неба,” коли “привів нас від смерті до життя.”

Серце наше наповняється найблагороднішими чувствами веселости, а разом й подяки за такий величний дар. Наша надія віджила, бо Христос являється побідником над смертю і гріхом; побідником правди над ложю; побідником справедливости над неправедністю. Тому радісно і з вірою співаємо пісню побіди Воскресшому.

Нехай ця радість просвітить наші серця тут в Канаді і скріпить нашу віру в побіду Христа-Правди. Надприродна віра в Христа дає нам запоруку і силу перебути всі гіркі години, які переживає тепер наш український нарід. З Христом Воскресшим побідимо все зло і ненависть ворогів.

Вірою і любовю ми нині лучимося з міліонами наших братів на рідних землях і шлемо наші сердечні молитви спільно до Воскресшого, щоби вскорі настав справедливий мир і вільна українська Держава.

Воскресення Ісуса Христа є причиною і жерелом на-

шої радості, є запорукою нашої перемоги і щастя. Що більше, воно є “веселість вічна” для тих, що в Нього вірять, Його люблять і на Нього надіються. Воскреслий буде також їх нагородою у вічній веселості!

Воскресенням Христа “все наповнилося світлом: небо, земля і підземне,” а передовсім наш ум і серце. Щезла темнота незнання, ласка Бога освітила наш розум, як сонце освічує світ. Ми пізнали вартість нашої безсмертної душі, відкупленої кров'ю Спасителя; ми пізнали наше небесне призначення: ми пізнали безмірну доброту і ласкавість Бога. А надівсе безмежну любов Сина Божого, котрий, “як агнець за всіх був заколений” в жертву Небесному Отцю, щоби з нас зділав “люди Божі святі.” Тому “веселіться по божому, бо знов із гробу гарне сонце правди нам засіяло і воскрес Христос, як всесильний.”

Та не лише воскресенням ми пізнали “правди сонце” і освідомили собі нашу гідність, але ми стали вповні свободні від узів ада і гріха. Ми досягнули “нове життя,” Христос відчинив нам райські двері, “дав нам життя вічне і велику милість.”

Через хрест і Воскресення наше, “смертне тіло одягає красу нетлінності.” “Через Хрест прийшла радість усьому світові” і “іншого життя вічного початок!” Однак се вічне життя, красу, світлість і безсмертність нашого тіла, (на подобу Воскресшого Христа) маємо собі заслужити вірою, вірним сповнюванням Божих заповідей і наших католицьких обов'язків.

Давби Бог, щоби ті прекрасні і глибокі думки Великодня полишилися у нашій пам'яті на довший час! “Як по правді свята і найсвятіша отся спасенна ніч (великодньої неділі), в якій безлітне Світло із гробу, тілесно всім засіяло!” “Сеї святій день, празників празник і торжество всіх торжеств!” Тому “прийдіть всі, щоби взяти участь у божественній веселості, в урочистому дні Воскресення, в царстві Христа і величаймо Його як Бога во віки.” Амінь.

З нагоди цих світлих Празників Воскресення засилаємо всім нашим Дорогим Отцям духовним і всім нашим вірним щирі побажання радості і щастя і обильних ласк Воскресшого Ісуса і наше Архієрейське Благословення.

Христос Воскрес!

† **ВАСИЛІЙ,**
Епископ.

Вінніпег, Ман.

Орд. 53/40.

Це Пастирське Слово належить прочитати по всіх наших Церк-
вах в часі великоднім.

* Прим. слова в знаках наведення взяті з канона воскресної Утрені.

Преосвященний В. Ладика

Ціль Священика

(Роздума)

Які заміри Бога, коли мале і нужденне сотворіння підносить до високої і світлої гідности священства? Не інші, як щоби стати орудям для поширення Його слави— щоби самому загоріти святою любовою Бога і потім цею любовою запалювати серця інших— щоби цілком посвятитися на службу других. Отже священик не є для власної користи, для самого себе, для власної вигоди і догоди. Священик отримує прямо Божу владу. А отримує її на те, щоби її вживати на потребу, користь і освячення інших.

Чи не булоби це пониженням, а навіть зрадою священничого стану, колиб священик замість займатися своїми обов'язками, займався справами, що до нього не належать, а свої обов'язки занедбував? Чи може священик глядіти безрушно, як гинуть людські душі, як занепадає в народі дух моральности і віри, як молодіж виростає в незнанню справ своєї релігії і зведена злим прикладами іде на бездорожжя? Чи не жаль йому невинних дітей, що виростають гей дикі і підіють— а може за короткий час, коли священик не подбає тому зарадити, вони готові стати наживою сатани?

Будучність нашого народу на чужині сумна. Нас мало, але мусимо подвійно чи навіть потрійно взятися до праці, щоби посилити ревність і ратувати, що ще можна. В наших руках спочиває доля і будучність тисячів наших людей. На нас звернені очі всього народу і цілої Церкви. Тому: “молю убо вас, достойно ходіте звання, в немже звані бисте,” “Прошу вас отже, щоб ви ходили достойно покликанню, котрим вас покликано,” Еф. 4, 1. “Ревность дому твоего спість мя,” “Ревність твого дому зїдає мене” Пс. 68, 10., коли Ісус не жалував своєї найсвятійшої крові для спасення людських душ, чиж може священик жаліти власного труду?

Ісус мав 12 літ, коли прийшов до єрусалимського храму. Там найшли Його святі родичі, Марія і Йосиф. Тоді Марія закликала: “Чудо, что сотвори нама тако?” “Сину, що ти нам таке зробив?” Лк. 2, 48. А Ісус з найбільшою повагою відповідає: “Что яко іскаста мене? Не віста ли, яко в тих, яже Отца суть достойть ми бити?” “Чогож шукали мене? Чи ви не знали, що в тім, що є мого Вітця, треба мені бути?” Лк. 2, 49. Яка гарна для нас наука! І нам достойть бути в тих, “яже Отца моего суть.” Священик не належить

ані до родини, ані до світських справ, ані навіть до самого себе. Він належить виключно до Бога і до Божої служби. Весь час, сили, здоровля і життя, священник має віддати на службу Богу і спасення душ. Яка це гарна і велична ціль! Чи може бути щось більше шляхотне, більш величне, краще на цім світі? Яка незрівнана доброта мого Бога і Спаси, що якраз мене вибрав на одного з робітників у своїм винограді!

Священик має достоїнство, якого не мають навіть земні царі, ані серафими, ні херувими, хоч вони ангели Божі, не мають тої величчї і гідности, що її має священник— як каже св. Іван Золотоустий. Священик має найкращу часть: “ібо достоїннє моє державно єсть” ‘бо спадщина моя найлучша є’, Пс. 15, 7. Тому священник повинен ічно дякувати Богу і так працювати, щоби засвідчити свою вірність “в тих, яке Отца моего суть.”

Священик не живе для власного добра.

Свячення не уділюються для лекшого і вигіднішого життя. Священик це слуга всіх і для всіх. Не лише на день, на часок, але на все. Не лише в цім місці, але всюди, де Боже Провидіння його вішле. Гляньмо на приміри перших священників. Кілько переслідувань вони витерпіли, як многі з них віддали своє життя за других! Нічо їх не ослабило, ані не зломало! А тепер— в ріжних краях як тяжко терплять місіонарі ради Христа! Кілько невігод, небезпек, погорди! А ми малиб зражуватися?!

Часом треба витерпіти прикре слово. Часом з нами нечемно обійдуться, часом навіть скривдять нас. Але чи Христос не зазнав невдяки? Ябо апостоли? Таж ми читаємо святі слова “Ність раб бодій Господа своего.” “Не є слуга більший від свого пана” Ів. 13, 16. Сина Чоловічого назвали вельзевулом. — і тому нам також нераз прийдеться зустріти чорну невдяку. Стрінемо закамєнілість і зневагу. Але то все не сміє нас захитати. Часом навіть позірні приятелі стануть кидати нам колоди під ноги, але чи це може нас спинити в дорозі?

Священик не є для зиску.

“Блажен, іже в слід злата не іде,” “Щасливий, що не гонить за золотом”. Іс. Сир. 31, 8. Нічо так не пошкодить праці священника, як непогамована жажда грошній— а люди це скоро спостережуть.

Священик не має оглядатися на зиск і на земну користь. Він не сміє уганяти за грішми, як ремісник. Що слушно належиться, того треба домагатися. Однак не можна серцем прилягати до мамони. Наш учитель, пан і Господь, Ісус Христос дав нам найкращий примір дійсного убожества. Він родиться в укриттю і бідно, в вертепі, в яслах, на сіні. Живе в забуттю, в Назареті, серед праці і труду. Навчаючи народи, не має де голови приклонити. Нагий і поранений вмирає на хресті. Йосиф хоронить його в своїм гробі.

—Священик має наслідувати свого Господа. Має зносити недосатки а нагод до цього в Канаді много. Часто нема відповідного помешкання для священика, нема харчу ні обслуги— нема навіть часом де спочити і що зїсти. . . Многі з наших священиків вже навіть звикли до того. Як гарно вони наслідують в тім Ісуса Христа. Коби тільки переносити то все в душі убожества і покути—ради Христа!
Роздумаю над тим і зроблю відповідну постанову!

о. В. Бараник, ЧСВВ.

ДОКЛАД ПРО КАТЕХІЗАЦІЮ

(НАЧЕРК)

В ЧАСІ КОНФЕРЕНЦІЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКИХ СВЯЩЕНИКІВ ПІД ПРОВОДОМ ЇХ ЕКСЦЕЛ. КИР ВАСИЛІЯ,
5. БЕРЕЗНЯ 1940 р. У МОНДЕРІ, АЛТА.

Канонічне право, кан. 1329, каже, що “Властивий і найважніший обовязок душпастирів є дбати про катехитичну науку народу.”

Тому річево буде при так численнім зборі духовних Отців звернути увагу на так важну справу між обовязками священика на катехізацію. Правдою пересвідченою є, що часто духовні Отці завважують, що за мало люди, передовсім молодь, знають катехізм, а послідовно і часами не розуміють голошених проповідей у церкві. Щоби тому зарадити треба пригадати собі на основний обовязок вчити катехізму і то не лиш молодих, але й старших.

Отже треба вчити катехізму і се буде першою точкою нашої застанови. По друге, як учити катехізму. А відтак які користі з навчання катехізму осягають учителі і вірні, котрі слухають чи вчать катехізму.

А) Треба вчити катехізму, бо: якщо вірні не знають катехізму, а) легко тратять віру або принайменше стають недобрими парохіянами. Наука катехізму усвідомляє чоловіка, підносить його моральну сиду, навчає норм життя, словом підносить моральну і духовну сторону чоловіка. Наука катехізму дає людині і відвагу виступити в обороні своєї віри— Пр. Одного разу наша українська родина в часі відпочинку слухала програми редія. Переходили різні кавалки, аж нараз дався чути голос одного сектанського проповідника, який з початку легенько а відтак чимраз прикрійше зачав накидатися на католицьку Церкву і її священиків. Молодші, що були в тому гуртку захопилися красою виголошення, а на зміст ніяк не звертали уваги. Була між ними й одна старенька бабуся, котра піднесла голос і казала замкнути редію, а відтак пояснила молодим, яку то лож і неправду говорив сектант проповідник. Вона зараз коротенько пояснила, що Церква се Божа інституція, яку оснував сам Ісус Хри-

стос і оснував Її для спасення людей. А католицьке священство, се самим Богом вибрані особи, котрі заступають по цілому світі Ісуса Христа і помагають всім людям спасти їх душі. Так мене вчили як я ще була мала, сказала вкінці бабуся. Ось що значить вчити катехізму.

А як виглядає чоловік без науки катехізму. Він не знає хто він є, бокує, утікає від пристагання зі священниками. Не ходить до церкви і не вміє жити по християнськи.

б) Треба вчити катехізму, бо без знання катехізму, даються люди зводити баламутам на манівці. Коли кинемо оком на життя многих теперішніх людей, побачимо, кілька то намножилося перевертених понять про релігію і християнське життя.— Много проповідників мов на ярмарку викрикують, що лиш вони є правдиві християни і з такими фальшивими переконаннями заходять до хат бідних, неслідомих, необучених в катехізмі людей і легко купують душі за якусь там газету, чи брошуру, а нераз і за перо малої вартости і так ними крутять на всі боки, як лиш їм захочеться. Однак чоловіка ознакомленого з правдами св. віри, св. Тайн, ніяк і ніхто не зможе перевернути. Люди зі знанням катехізму проганяють зі соромом таких баламутів, а часто навіть ратують упавших у вірі.

в) Треба вчити катехізму, бо часто люди грішать тому, бо не знають як добре жити. Катехізм власне дає здорові засади життя, а де є засади доброго життя, там нема темноти, що є осідком гріха.

г) Треба вчити катехізму, бо грозить таким необзнакомленим душам з правдами св. віри упадок, а навіть утрата спасення.— Бог повірив нам священникам невинні душі і ми маємо обов'язок помагати їм у всім, щоби вони дісталися до неба. А найлекше се вдається, коли навчимо їх, як мають жити і яка їх ціль після життя. Того всього дізнаються, коли будуть знати катехізм.

Б) Як учити катехізму (се справа практична).

а) **Приступно.**— Треба отже нам учителям катехізму знизитися до здібности і віку учеників. Не буде користи з науки, коли катехит викладає правди віри високими богословськими термінами, коли не пояснить трудніших, чи може перший раз почутих термінів: пр. Пресв. Тройця, св. Тайна, віра, церква, молитва, і т.п.

б) **По трохи.**— Не богато, часто повторювати. Звертати треба також увагу і на слабших розумінням. Не переходити з одного предмету на другий, доки нема певності, що подану правду наші слухачі зрозуміли.

в) Треба слухачів чимсь **заінтересувати**; тому добре є послугуватися образцями в поясненню правд малим, а старшим сучасними примірами. Учеників можна захопити біблійним оповіданням. Словом треба второпно ужити такого способу, щоби діти, ученики чи вірні потрапили уважно і з заінтересуванням слухати бодай пів

години.

г) Треба також по можності дати всім підручники і катехизми. Підручник се велика поміч у навчанні катехізму, без нього так як писати без пера.

г) Де можливе, поділити слухачів після віку. При навчанні нічого не треба супонувати, що деякі знають. Коли є мішані слухачі, ставляти питання і відповідати самому, або питати дітей, а з відповіді скористати мають і старші.

В) Який хосен є з навчання катехізму?

а) Маємо тоді свідомих парохіян. Знаємо з досвіду, що то значить мати в парохії свідомих парохіян. Се в порівнанні щось такого, як добре здоровля чоловіка. Здоровий не легко застудиться, не підлягає скоро умученню в праці, а противно на все витривалий. Так і вірні коли знають катехізм, тоді нам добре і легко говориться проповіді. Ніхто з непокликаних не робить нам заколоту в парохії.

б) Послідовно за свідомістю легко переводити релігійні а навіть і народні організації. Організації се вигода в парохії, бо вони виробляють духа жертвенності, посвяти і витривалості. Де в парохії є бодай якесь одно добре товариство, або брацтво, там не має приступу сектанство, а сварні там не чути.

в) Відпустами наука катехізму наділена: Декрет з д. 12 березня 1930 р. виданий св. Отцем Пійом XI подає повний відпуст за навчання чи учення катехізму 2 рази в місяці по пів години, або принайменше 20 мін. з долученням посіщення церкви, св. сповіді і св. Причастя. Тому добре нам користати з таких нагод, щоби і обовязок придбав нам заслугу перед Богом.

ХРОНІКА ДІЦЕЗІЇ

1940

7 січня, в день Празника Різдва Хр.— Їх Преосвященство відправили Арх. Сл. Б. і виголосили проповідь в церкві св. Петра і Павла в Мондер, Алта.

2. лютого,— Їх Преосвященство були присутні на консекрації Архієп.-Помічника Отави, Преосв. Вашон в Отаві, а 3. лютого на торжестві консекрації Преосв. Белью.

4. лютого в неділю,— Їх Преосв. відправили рано С. Б. в церкві св. Юрія в Ошаві, Онт., а на співаній С. Б. були присутні та виголосили проповідь. Вечером відвідали наших питомців в семінарії в Торонто.

3. березня в неділю мясопусну,— відправили рано в Мондер,

Алта. С. Б. а на співаній Сл. Б. виголосили проповідь з нагоди першої річниці коронації св. Вітця Пія XII.

5 березня.—Конференція священників (соборчик) провінції Альберти під проводом Їх Преосвященства.

10. березня, неділя сиропусна,—Їх Преосвященство відвідали парохію св. Духа в Брукленс, Ман., по Сл. Б. заложили і посвятили "Дорогу Хресну" та виголосили проповідь.

17. березня, нед. 1. посту.— Їх Преосв. відвідали парохію св. Володимира і Ольги, Вінніпег, Ман., та виголосили проповідь.

24. березня, нед. 2. посту.— Того дня Їх Преосв. відвідали парохію св. Николая у Вінніпег, Ман., були присутні на спів. С. Б. і виголосили проповідь.

18. березня відвідали наших дітей і молодіж у всіх клясах школи св. Николая, Вінніпег, Ман.

31. березня в 3. нед. П.—Відвідали Їх Ексцеленція парохію св. Покрови, у Вінніпег, та в часі спів. Сл. Б. виголосили проповідь про значіння хреста.

Єпископський Ординаріят надав парохію до душпастирської обслуги:

Орд. 33/40. 24. лютого, Вс. о. І. Головці в Летбрідж, Альта.

Орд. 48/40. 12. березня, Вс. о. Й. Балі в Віндзор, Онт.

Орд. 24/40. 10. лютого уділено стало відпустку о. С. Гладкому до Спол. Держав.

ПОДАЄМО ДО ВІДОМА

Орд. 51/40.

що в четвер 2. травня (мая) відбудуться Конференції наших Отців парохів і душпастирів Канади в слідуєчих містах:—в Саскатун, Саск., Йорктон, Саск., Вінніпег, Ман., Торонто, Онт. Для Провінції Альберти відбудеться Конференція в Мондер, у тиждень пізніше, то є на 9. травня, щоби могли приїхати Отці з Піс-Рівер і околиць Редвей.

Всі наші Отці **повинні** прибути на час. Тому на день конференції не обіцувати вірним жадної обслуги.

Теми докладів визначить Еп. Ординаріят, як також місце конференції та порядок.

Важніші доклади помістяться в нашій Епарх. Вістнику для користи всіх Отців.

† **ВАСИЛІЙ**, Епп.

Орд. 52/40.

Пригадую, що при кінці травня належить прислати відповіді на квестіонар у справі видання Альманаха нашої Церкви.

Орд. 54/40.

У всі м'ясиці цього року лише в **пятниці** належить втриматися від мяса. На середи дається диспензу, а також диспензу уділяється від заказаного часу (на середу в м'ясицях).
